TULBURĂRI ALE DISPOZIȚIEI AFECTIVE

TULBURARE DEPRESIVĂ MAJORĂ / TDM [RECURENTĂ]

- depresie **SEMNIFICATIVĂ** → afectează funcționarea socială ± ocupațională → durată > 2 săpt.

NU poate fi atribuită consumului de subst. psihoactive / unei condiții medicale !

* subst. psihoactive care produc depresie → alcool, benzodiazepine, antihistaminice, neuroleptice convenționale, glucocorticoizi, interferon £
* condiții medicale care produc depresie → hipotiroidism, hiperparatiroidism, b. Parkinson, AVC, tumori cerebrale
* după remisiune → recurență de 50% a episoadelor depresive
* dpdv patologic → cauzată de activitatea ⇩ în SNC a serotoninei + norepinefrinei / noradrenalinei + dopaminei

DIAGNOSTIC

- modif. ale **S**omnului (hipersomnie / insomnie)
- modif. în **A**petitul alimentar & greutate
- **D**isforie (stare de iritabilitate / tristețe)
- **F**atigabilitate
- **A**gitație
- incapacitate de **C**oncentrare a atenției
- lipsă de stimă proprie (**E**steem)
- idei **S**uicidale
- dispoziție depresivă / **L**ipsă de interes **[OBLIGATORIU !!!]**
- **A**nhedonie **[OBLIGATORIU !!!]**
- modificări **P**sihomotorii – lentoare

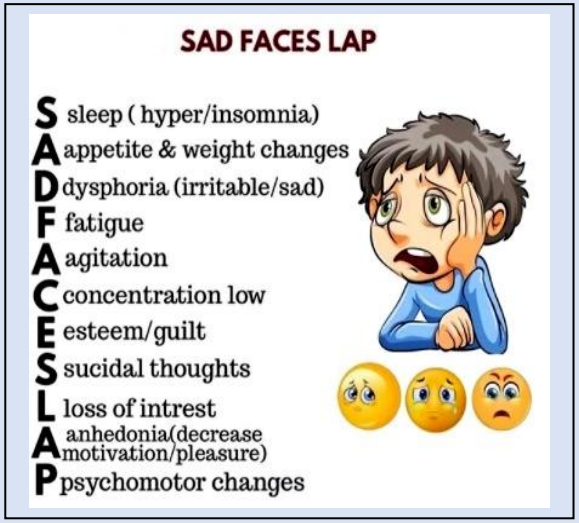

TRATAMENT

- psihoterapie (consiliere + instruire cognitivă / comportamentală → cunoașterea bolii & modif. comportamentului)
- terapie farmacologică (poate fi combinată cu psihoterapie)
- terapie electro-convulsivantă / TEC → cazuri rezistente la tratament / severe → ⇩ frecvențelor episoadelor depresive

***** diskinezie tardivă = complicație a medic. antipsihotice → mișcări repetitive la nivel facial → la câteva luni după trat. → reversibilă – oprirea medic. care a produs-o / ireversibilă

SUBTIPURI

- **TDM cu simpt. atipice → MAJORĂ [CEL MAI FRECVENT]**
  - reactivitate afectivă
  - hiperfagie (aport alim.⇧ + ⇧ ponderală)
  - hipersomnie
  - lentoare psihomotorie (membre de plumb)
  - hipersensibilitate la rejecție – FRECVENTĂ
- **TDM cu ritmicitate sezonieră** → toamna & iarna → expunere redusă la lumina soarelui → trat. – fototerapie
- **TDM cu debut peripartum** → în timpul sarcinii / primele 4 săpt după naștere
- **TDM cu simpt. psihotice** → delir, halucinații, alte simpt. psihotice

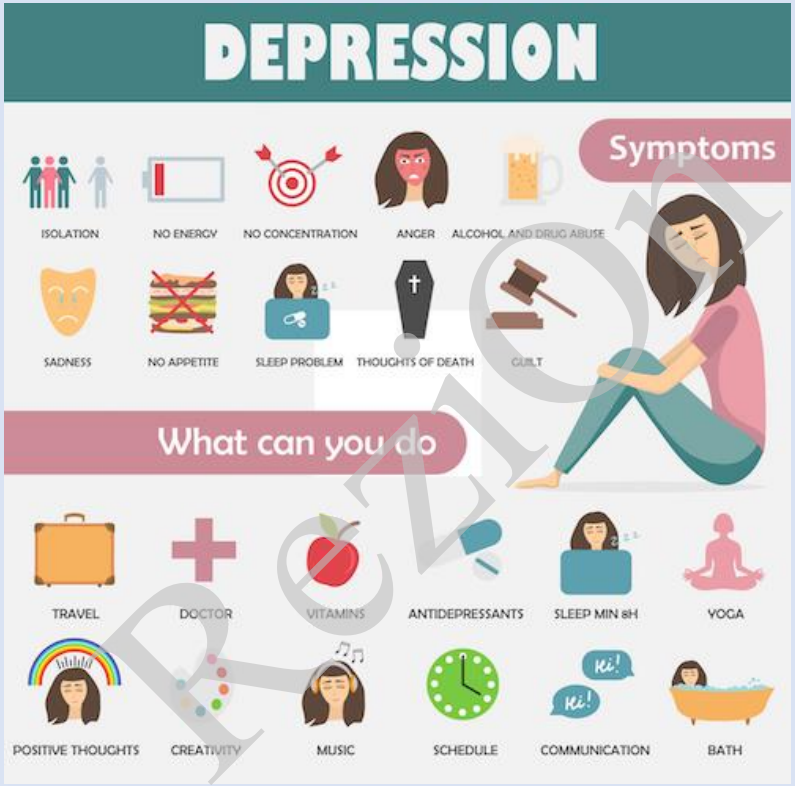

Rezion

SDR. NEUROLEPTIC MALIGN

- complicație RARĂ a medic. antipsihotice → rată de mortalitate ⇧⇧
- caracteristici → **FEVER**
  - **F**ebră
  - **E**ncefalopatie
  - semne **V**itale instabile
  - **E**nzime crescute
  - **R**igiditate musculară
- trat. → oprirea imediată a medic. + antipiretice + corectare echilibre hidroelectrolitice + agonist dopaminergic – dantrolen

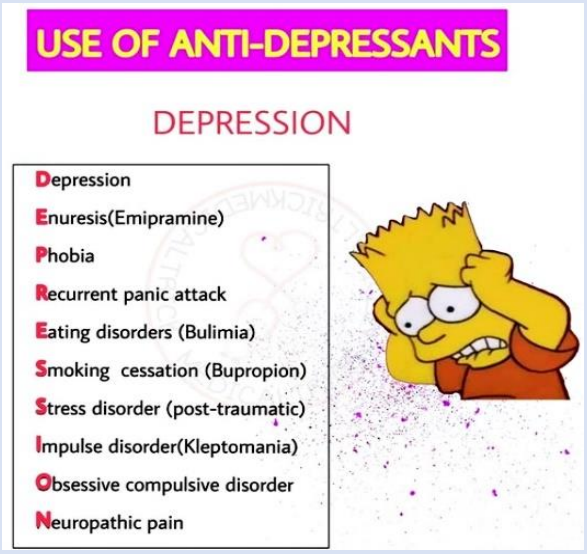

MEDICAȚIE ANTIDEPRESIVĂ

- **SSRI (citalopram, fluoxetină, fluvoxamină, paroxetină)** → inhibă recaptare presinaptică serotonină → I linie – depresie & anxietate → **E.A.** – risc idee suicidală la adolescenți + risc sdr. serotoninergic + disfuncție sexuală → 3-4 săpt pt obținerea efectului
- **SNRI (duloxetină, venlafaxină)** → inhibă recaptare presinaptică serotonină & noradrenalină → I linie – depresie comorbidă + durere neuropată, II linie – pac. care nu răspund la SSRI → **E.A.** – greață + vărsături + insomnie + sedare + constipație + HTA + risc sdr. serotoninergic + disfuncție sexuală
- **ADT (amitriptilină, desipramină, doxepin)** → inhibă recaptare noradrenalină → II / III linie – depresie + durere neuropată comorbidă → **E.A.** – supradozarea lor de 5x doza normal = FATALĂ !!! + sedare + ⇧ ponderală + disfuncție sexuală + simpt. anticolinergice
- **IMAO (isocarboxazid, fenelzină, selegilină)** → inhibă activ. monoaminoxidază – blochează dezaminare serotonină + noradrenalină + dopamină - ⇧ nivelurilor lor → utilizare RARĂ – trat. depresie – profil de ef. secundare & restricții alimentare & interacțiune cu alte medicamente → **E.A.** – gură uscată + indigestie + oboseală + cefalee + amețeli + HTA (în cazul consumului de alimente ce conțin tiramină – brânză, carne maturată, bere)
- **INHIBITORI DE RECAPTARE NORADRENALINĂ & DOPAMINĂ (bupropion)** → inhibă recaptare dopamină + noradrenalină → depresie + oboseală + dif. de concentrare / comorbidă cu ADH + renunțare la fumat → **E.A.** – insomnie + ⇩ ponderală & prag convulsivant
- **MODULATORI SEROTONINĂ (trazodonă, vilazodonă)** → inhibibă recaptare serotonină → depresie + insomnie semnificativă → **E.A.** – hTA + greață + sedare + priapism + risc de convulsii (LA DOZE MARI)
- **ANTIDEPRESIVE TETRACICLICE / ADT (mirtazapină)** → blochează rec. £2 & serotoninici - ⇧ neurotransmisia noradrenergică → depresie + insomnie ± anorexie → **E.A.** – gură uscată + sedare + stimulare apetit alimentar
- **SUNĂTOARE** → ⇩ recaptare serotonină & noradrenalină + dopamină → I linie – Europa & alternativă terapeutică – SUA → **E.A.** - disconfort GI + amețeli + sedare

TULBURARE DEPRESIVĂ PERSISTENTĂ

- prezență în majoritatea zilelor → > 2 ani

1. **DEPRESIE MAJORĂ CRONICĂ**
2. **DEPRESIE UȘOARĂ CRONICĂ** → NU ARE CRITERIILE TDM

DIAGNOSTIC → disforie + 2 simpt. depresive

TRATAMENT → farmacoterapie ± psihoterapie

RezOm

TULBURARE BIPOLARĂ

- episoade ciclice – depresie & manie / hipomanie → afectarea capac. de funcționare (pac. funcționează normal între episoade)

EPISOD MANIACAL

- dispoziție afectivă ⇧⇧ / expansivă / iritabilă → CEL PUȚIN 3 săpt. → afectare SEMNIFICATIVĂ a capac. de funcționare
- 3 / mai multe din urm. simptome de ***manie***
  - grandiozitate
  - logoree
  - necesar redus de somn
  - fugă de idei
  - distractibilitate ⇧
  - hiperactivitate cu un scop anume
  - angajare excesivă în activități plăcute

BIPOLAR DISORDER INCLUDES MANIC EPISODES:
FEELING OVERLY HAPPY FOR LONG PERIODS OF TIME
TALKING VERY FAST WITH RACING THOUGHTS
BLA BLA BLA
BLA BLA BLA
BLA BLA BLA
BECOMING EASILY DISTRACTED
HAVING OVERCONFIDENCE IN ABILITIES
ENGAGING IN RISKY BEHAVIOR (E.G. GAMBLING)
BIPOLAR DISORDER INCLUDES DEPRESSION EPISODES:
FEELING SAD OR HOPELESS FOR LONG PERIOD OF TIME
SIGNIFICANT CHANGE IN APPETITE
THINKING ABOUT OR ATTEMPTING SUICIDE
FEELING FATIGUE OR LACK OF ENERGY
PROBLEMS WITH MEMORY AND CONCENTRATION

EPISOD HIPOMANIACAL

- dispoziție afectivă ⇧⇧ / expansivă / iritabilă → CEL PUȚIN 4 zile → NU afectează capac. de funcționare
- 3 / mai multe simptome de ***manie***

TIPURI

- **TIP I** – CEL PUȚIN 1 ep. maniacal
- **TIP II** – CEL PUȚIN 1 ep. maniacal + CEL PUȚIN 1 ep. de depresie majoră

* episoade depresive IDENTICE cu TDM

TRATAMENT

- simpt. psihotice → internare
- stabilizatori ai dispoziției afective – litiu, valproat, lamotrigină, carbamazepină → trat. unic / în combinație cu antipsihotice ATIPICE (aripiprazol, quetiapină, risperidonă) → control & prevenție – ep. maniacale & hipomaniacale + depresie
- **litiu** → I linie – trat. de lungă durată manie → E.A. – tremurături + diabet insipid nefrogen + hipotiroidism + teratogeneză + IR + ⇧ ponderală

TULBURARE CICLOTIMICĂ / CICLOTIMIE

- cicluri rapide → **ALTERNARE** – ep. maniacale ușoare & depresive ușoare → > 2 ani → afectează capac. de funcționare – criteriile pt depresie majoră / manie / hipomanie – NU sunt întrunite

TRATAMENT → psihoterapie / stabilizatori ai dispoziției afective

Rezion